

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH BẠC LIÊU
TRƯỜNG CAO ĐẲNG KINH TẾ KỸ THUẬT

BÀI GIẢNG

MÔ ĐUN: CHĂN NUÔI CHÓ MÈO

MÃ SỐ: MĐ 13

NGHỀ: CHĂN NUÔI THÚ Y

TRÌNH ĐỘ: TRUNG CẤP

(Lưu hành nội bộ)

*Ban hành kèm theo Quyết định số: /QĐ-... ngàytháng.... năm.....
..... của*

Bạc Liêu, năm 2021

TUYÊN BỐ BẢN QUYỀN

Tài liệu này thuộc loại sách bài giảng nên các nguồn thông tin có thể được phép dùng nguyên bản hoặc trích dùng cho các mục đích về đào tạo và tham khảo.

Mọi mục đích khác mang tính lệch lạc hoặc sử dụng với mục đích kinh doanh thiếu lành mạnh sẽ bị nghiêm cấm.

TaiLieu.vn

LỜI GIỚI THIỆU

Bài giảng mô đun “Chăn nuôi chó mèo” cung cấp cho người học những kiến thức cơ bản về đặc điểm sinh học, kỹ thuật nuôi dưỡng và chăm sóc chó mèo. Đồng thời chọn địa điểm phù hợp cũng như kỹ thuật xây dựng chuồng trại để chăn nuôi chó mèo mang lại hiệu quả kinh tế cao. Tài liệu có giá trị hướng dẫn học viên học tập và có thể tham khảo để vận dụng trong thực tế sản xuất.

Bài giảng này là mô đun chuyên ngành bắt buộc trong chương trình đào tạo trung cấp nghề chăn nuôi thú y. Trong mô đun này gồm có 04 bài dạy thuộc thể loại tích hợp như sau:

Bài 01: Kỹ thuật nuôi dưỡng và chăm sóc chó con

Bài 02. Kỹ thuật nuôi dưỡng và chăm sóc chó mang thai

Bài 03. Kỹ thuật nuôi dưỡng và chăm sóc mèo con

Bài 04. Kỹ thuật nuôi dưỡng và chăm sóc mèo chữa

BÀI GIẢNG MÔ ĐUN

Tên mô đun: CHĂN NUÔI CHÓ MÈO

Mã mô đun: MD13

Vị trí, tính chất, ý nghĩa và vai trò của mô đun:

- **Vị trí:** mô đun Chăn nuôi chó mèo là mô đun chuyên môn bắt buộc trong chương trình đào tạo trình độ trung cấp nghề, nghề chăn nuôi thú y, được giảng dạy cho người học sau khi đã học các môn học/mô đun kỹ thuật cơ sở.

- **Tính chất:** là mô đun chuyên nghiên cứu và ứng dụng thực tiễn về các quy trình kỹ thuật chăn nuôi chó mèo, mô đun giới thiệu những kiến thức cơ bản về đặc điểm sinh học, công tác giống, quy trình kỹ thuật nuôi dưỡng và chăm sóc chó mèo.

- **Ý nghĩa và vai trò của mô đun:** Chăn nuôi chó mèo có vai trò và có ý nghĩa vô cùng quan trọng nhằm tạo ra sản phẩm cho người dân, tăng năng suất, tăng thu nhập cho hộ nuôi. Ngoài ra chăn nuôi chó mèo cũng là nguồn những thú cưng cho người dân. Mặt khác, nghề chăn nuôi chó mèo phát triển nhằm góp phần ổn định kinh tế cho người dân.

Mục tiêu của mô đun:

Mục tiêu của mô đun:

Sau khi học xong mô đun người học sẽ đạt được:

- **Về kiến thức:**

- + Trình bày được quy trình kỹ thuật nuôi dưỡng và chăm sóc chó con
- + Trình bày được quy trình kỹ thuật nuôi dưỡng và chăm sóc chó mang thai.
- + Trình bày được quy trình kỹ thuật nuôi dưỡng và chăm sóc mèo con.
- + Trình bày được quy trình kỹ thuật nuôi dưỡng và chăm sóc mèo chữa.

- **Về kỹ năng:**

- + Thực hiện được kỹ thuật chăm sóc và nuôi dưỡng chó con.
- + Thực hiện được kỹ thuật chăm sóc và nuôi dưỡng chó mang thai.
- + Thực hiện được kỹ thuật chăm sóc và nuôi dưỡng mèo con.
- + Thực hiện được kỹ thuật chăm sóc và nuôi dưỡng mèo chữa.

- **Về năng lực tự chủ và trách nhiệm:**

- + Tự chủ trong các công việc chăm sóc và nuôi dưỡng các loại chó, mèo.
- + Có tinh thần trách nhiệm trong học tập, trong công việc chăn nuôi và chăm sóc chó, mèo một cách tốt nhất.

Nội dung của mô đun:

Bài 1
KỸ THUẬT NUÔI DƯỠNG VÀ CHĂM SÓC CHÓ CON
Mã bài: 01

Giới thiệu:

Để thực hiện nuôi dưỡng và chăm chó con một cách tốt nhất. Trước tiên là phải biết tiêu chuẩn giống, đặc điểm của chó con, kỹ thuật nuôi dưỡng và chăm sóc chó con. Từ đó vận dụng vào thực tiễn nuôi dưỡng chó con một cách tốt nhất.

Mục tiêu:

Học xong bài này người học có khả năng:

- Về kiến thức:

- + Trình bày được các bước trong quy trình nuôi dưỡng và chăm sóc chó con.
- + Mô tả các dụng cụ, vật liệu và phụ kiện để nuôi dưỡng và chăm sóc chó con.

- Về kỹ năng:

- + Xác định được các chỉ tiêu lựa chọn giống chó con;
- + Thực hiện được quy trình kỹ thuật chăm sóc và nuôi dưỡng chó con.

- Về năng lực tự chủ và trách nhiệm:

- + Tự chủ trong các công việc chăm sóc và nuôi dưỡng các giống chó con.
- + Có tinh thần trách nhiệm trong học tập, trong công việc chăn nuôi chó con.

A. Nội dung chính

1. Chọn lựa giống chó

1.1. Tiêu chuẩn chọn chó con 1 đến 2 tháng tuổi

Chỉ nên mua chó đã được 8 tuần tuổi (1- 2 tháng) trở lên và đã được tiêm chủng đầy đủ và đã được tẩy giun, sán chó.

Một con chó đạt yêu cầu cần phải đảm bảo là khỏe mạnh, lanh lợi, chân thẳng và xương chắc, có màu lông đặc trưng của giống chó. Một con chó khỏe là con chó vận động nhanh nhẹn, ham chơi đùa, bộ lông sạch, mũi bóng ướt, mắt sáng, ngực nở sâu. Không nên chọn những chú chó con sợ tiếng ồn và nhút nhát.

Cách chọn chó về nuôi khá phức tạp vì giống chó rất đa dạng và mục đích sử dụng của từng gia đình, từng chủ khác nhau.

Khi vào chọn chó con trong đàn chó, mọi người cần chuẩn bị mang theo một chiếc khăn tay màu sắc để thử . Cứ tiến thẳng vào đàn chó, dùng chân đạp mạnh xuống đất con nào thần kinh yếu sẽ sợ sệt và chạy đi , con nào thần kinh tốt không sợ mà vẫn sán lại liếm tay nếu ta đưa tay ra , Sau đó ta đưa cái khăn ra vẫy vẫy trước mặt con chó mà nó đưa chân ra, vồ lấy là đạt. Những con chó như vậy có hệ thần kinh tốt , năng động , không sợ người lạ . Sau này dù làm cảnh , hay làm việc đều rất dễ huấn luyện , nhanh thuộc và đỡ mất nhiều công chăm sóc và dạy dỗ.

* Dụng cụ và vật liệu nuôi chó (thú cưng).

- Bát đựng thức ăn, bảng tên, vòng cổ, dây dắt chó, rọ mõm và túi vận chuyển cho chó. Còi, đồ chơi trang trí cho chó (thú cưng).
- Bình xịt vệ sinh, máy sấy, sữa tắm, băng tay. Chuồng nuôi chó, thau, máng ăn, máng uống, thức ăn, thuốc trị ve rận....

1.2. Đặc điểm sinh lý ở chó con

Từ ngày mới sinh đến ngày thứ 5: chó con chưa mở mắt. Lỗ khe tai đóng và chó con chuyển động theo phản xạ tự nhiên.

Từ ngày tuổi thứ 5-8: khe tai mở, thính giác bắt đầu phát triển.

Từ ngày tuổi thứ 11-16: thính giác đã hoạt động bình thường.

Từ ngày tuổi thứ 20-25: Răng sữa bắt đầu mọc. Trong khoảng 8-10 ngày (kể từ ngày mọc răng) răng cửa và răng nanh mọc xong.

2. Kỹ thuật nuôi dưỡng và chăm sóc chó con

2.1. Kỹ thuật nuôi dưỡng chó con

2.1.1. Kỹ thuật nuôi dưỡng chó con đang bú sữa

Chó con mới sinh ra phải cho nằm cạnh mẹ. Phải bú sữa mẹ, nhất thiết phải được bú sữa đầu. Vì trong sữa đầu có nhiều kháng thể giúp chó con chống đỡ bệnh tật. Khi mới sinh chó chưa có răng, lỗ khe tai đóng lại, chuyển động rất khó khăn. Mọi hoạt động của chó con lúc này nhờ bản năng. Tự tìm vú mẹ và bú. Nếu chó con thiếu sữa mẹ lúc này có thể cho chó con uống thêm sữa bò tươi.

Từ ngày thứ 5 trở đi bắt đầu cho chó con ăn thêm vài thìa canh sữa bò tươi/con/ngày (hãy luôn hâm nóng sữa cỡ nhiệt độ cơ thể chó con), lúc đầu cho bú bằng vú cao su, về sau rút vào đĩa và dúi mõm chó con vào đĩa sữa để chó con tự liếm sữa.

Tuần tuổi thứ 2 tăng lượng sữa lên 200 – 300g sữa bò tươi/con/ngày cho đến lúc chó được 1 tháng tuổi. Đồng thời từ ngày tuổi thứ 15 cho chó con ăn thêm cháo gạo nấu với thịt xay hoặc băm nhỏ (20g/con), ngày ăn 1-2 bữa. Nên bổ sung thêm vào sữa 2 ống Clorua canxi/con/ngày. Từ ngày thứ 21 – 30 cho chó con ăn 2 bữa/ngày hỗn hợp cháo gạo nấu với thịt băm nhỏ (20-5g/con) + sữa có trộn 1-2 giọt Tetravit hoặc Trivit.

Bên cạnh, ta cần thường xuyên theo dõi trọng lượng chó con để đánh giá tình trạng phát triển và sức khỏe của chúng:

Ngày tuổi	Số lần tăng	Ngày tuổi	Số lần tăng
8 - 9	2	25	5 - 6
18	3,5 – 4	30	6 – 7

2.1.2. Kỹ thuật nuôi dưỡng chó dưới 1 năm tuổi

Khi chó con bị tách mẹ, sự thay đổi đột ngột chế độ ăn uống, chăm sóc có thể gây nên rối loạn tiêu hóa đường ruột. Do đó, trong 1-2 tuần đầu tách khỏi mẹ cần cho chó con ăn theo đúng chế độ ăn uống, dinh dưỡng mà chủ cũ đã nuôi, cho chó ăn từ 5-6 lần/ngày. Thức ăn tốt nhất cho chó con ở độ tuổi này là các sản phẩm từ sữa, đặc biệt là phomat tươi.

Từ 1-2 tháng tuổi nên cho chó con ăn thịt băm nhỏ hoặc xay. Thức ăn phải được nấu chín và trộn đều với sữa và nước dùng.

Từ 30 – 45 ngày tuổi: Sữa, phomat (60%), cháo gạo (10%), lòng đỏ trứng (10%), thịt bò băm nhỏ (10%), các chất khoáng (10%). Nếu không có phomat thì có thể bổ sung clorua canxi vào sữa (3 ống/ngày). Cho ăn ngày 6 lần, mỗi lần 100g hỗn hợp thức ăn.

Từ 45 - 60 ngày tuổi: Cho ăn ngày 6 lần nhưng lượng thức ăn cho mỗi lần tăng lên. Trong mỗi lần ăn cần bổ sung vào hỗn hợp thức ăn 1 ống clorua canxi hoặc 1 ống gluconatcanxi.

Từ 2 – 3 tháng tuổi: Cho ăn ngày 4 lần và lượng thức ăn trong khẩu phần tăng lên. Mỗi bữa ăn cần bổ sung thêm chất khoáng A,D₂, E từ 1-2 giọt và một ít rau đã nấu chín trộn đều vào hỗn hợp thức ăn.

Từ 3 – 4 tháng tuổi: Cho ăn ngày 4 lần/ ngày và lượng thức ăn trong khẩu phần tăng lên. Lúc chó đạt 3,5 tháng tuổi chó bắt đầu thay răng, chó có thể bỏ ăn, uể oải lơ đãng và thân nhiệt có thể tăng.

Từ 4 – 5 tháng tuổi: Tăng thêm lượng thịt hoặc cá trong khẩu phần ăn và nhất thiết phải tăng liều lượng canxi và vitamin A, D, Trivit, Tetravit. Ngày cho ăn 3 lần và một tách sữa vào 22 giờ.

Từ 5 – 6 tháng tuổi: cho ăn 3 lần và một tách sữa vào 22 giờ, bổ sung thêm canxi vào khẩu phần ăn.

Từ 7- 12 tháng tuổi: Thịt (40%), cháo (20%), rau (10%), sữa và chất khoáng (20%). Cho chó ăn ngày 3 lần.

2.2. Kỹ thuật chăm sóc chó con

Chó con mới sinh ra phải được bú sữa đầu và sữa mẹ. Tuy nhiên, nhiều chó con mới sinh không thể tìm được vú chó mẹ nên bạn cần đưa núm vú chó mẹ vào miệng chó con để chúng có thể bú sữa. Nếu chó mẹ được tiêm vaccine một tháng trước khi chó mang thai, kháng thể miễn dịch qua sữa mẹ sẽ bảo vệ cho chó con tới lúc 16 tuần tuổi. Do đó, chăm sóc chó con mới sinh nên cho chó con bú càng sớm càng tốt.

Chúng ta cần quan tâm đến ổ lót của đàn con mới sinh vì chúng chưa thích nghi với điều kiện sống mới: khô sạch, nhiệt độ thích hợp ấm áp thường xuyên. Trong tuần lễ đầu nên dùng bóng điện 40W sưởi cho chó con.

Sau khi chó con ra đời được 1 ngày phải theo dõi chúng hoạt động có bình thường không, đồng thời kiểm tra các ngón thừa. Thường sau 3 - 4 ngày người ta phải cắt ngón thừa cho gọn. Mỗi ổ chó sinh ra thường nuôi từ 4 - 7 con tùy khả năng và sự tiết sữa của chó mẹ, từ ngày thứ 3 - 10 cần cắt phần nhọn ở hai chân trước của chó con (để phòng chúng cào rách vú mẹ) đến ngày thứ 20 cắt lại một lần nữa.

Đối với chó dưới 6 tháng tuổi: Nên dùng thuốc tẩy giun cho chó ngay sau khi được 1 tháng tuổi. Sau đó mỗi tháng tẩy lại 1 lần cho đến khi được 6 tháng tuổi. Từ 6 tháng đến 1 tuổi nên tẩy giun 3 - 4 tháng một lần. Từ 1 tuổi nên tẩy 1 lần/năm.

Cho chó ăn đúng giờ, đúng nơi quy định và uống nước sạch đủ. Thức ăn của chó phải luôn ấm nóng, tốt nhất là bằng nhiệt độ cơ thể chó con. Điều này tốt cho hệ tiêu hóa, đồng thời tránh được những bệnh như: viêm đường ruột, tiêu chảy, care, pravo...thường gặp ở chó con trong giai đoạn 2 đến 6 tháng. Trong vòng 15 phút cần dọn đi phần thức ăn thừa còn lại. Sau khi ăn chó cần nghỉ ngơi ít nhất 1 giờ.

Việc tắm cho chó con dưới 6 tuần tuổi có thể làm chúng bị cảm lạnh. Khi ở độ tuổi này thì việc chăm sóc và làm sạch cho chúng sẽ do chó mẹ đảm nhiệm. Thời điểm tốt nhất để bắt đầu tắm cho cún cưng là khi các bé ấy được từ 10-12 tuần tuổi. Trước khi bắt đầu tắm bạn nên cho cún làm quen với bồn tắm rồi tới nước.

Ngoài ra, bạn phải thường xuyên vệ sinh chỗ nằm của chó con. Vải trải giường phải được giặt sạch sẽ và thay thường xuyên để tránh chấy rận.

Cân trọng lượng để đánh giá tình trạng phát triển và sức khỏe của chó con.

B. Câu hỏi:

Câu 1: Trình bày tiêu chuẩn của chó con 8 tuần tuổi.

Câu 2: Trình bày đặc điểm sinh lý của chó con.

Câu 3: Trình bày kỹ thuật nuôi dưỡng chó con đang bú sữa.

Câu 4: Trình bày kỹ thuật nuôi dưỡng chó con dưới 1 năm tuổi

Câu 5: Trình bày kỹ thuật chăm sóc chó con.

C. Yêu cầu về đánh giá kết quả học tập:

- Kỹ thuật nuôi dưỡng chó con đang bú sữa;
- Kỹ thuật chăm sóc cho con.

D. Ghi nhớ:

Kỹ thuật nuôi dưỡng, chăm sóc chó con và chó con.

*** Tài liệu tham khảo:**

- Tài liệu chính:

[1]. Huỳnh Ngọc Tuyết (2020), *bài giảng chăn nuôi chó mèo, Trường Cao Đẳng kinh Tế kỹ thuật Bạc Liêu.*

[2]. Tô Du, Xuan Giao (2006), *Kỹ thuật nuôi chó mèo & phòng trị bệnh thường gặp, Lao động – xã hội.*

-Tài liệu bổ sung:

<http://huanluyencho.com.vn/cach-chon-va-nuoi-cho-con-cuc-chuan-a92.html>

<https://dogily.vn/cho-can/ cach-nuoi-cho-con/>

TaiLieu.vn